

Fra Georg Nussbaumer's prosjekt. Foto: Bodil Furu

I utkanten av lyden

«Happy Days»

«Periphery, exploring localness through sound»

Diverse lokaliteter i Oslo

Lydkunstfestivalen Happy Days har i år gått av stabelen for annen gang under parolen «Periphery, exploring localness through sound».

Musikk er sannsynligvis den mest konservative av kunstartene. De aller fleste komponister arbeider med lyd som et materiale som utfolder seg i tid, noe som er forskjellig fra kunstnernes måte å bruke lyden i skulpturer og installasjoner på, hvor lyden sjelden har en bestemt begynnelse eller slutt. Sett i dette perspektivet er Happy Days en nødvendig festival, fordi den presenterer komponister i en uvant rolle. Den tar vare på komponistenes ekspertise på lyd i lydkunsten, samtidig som den lar dem gå samme vei som kunstnere har gjort lenge, ved å la dem bevege seg inn på andre kunstarters domener.

En av storsatsningene i år var prosjektet «Hjemme hos». Gjennom en bussreise til Oslos kunstneriske utkanter, fikk publikum besøke tre komponister og en kunstner. Hos den første komponisten, Asbjørn Schaatun, ble publikum møtt av skilt med sko-, røyk- og fotoforbud. Hjemmet var iscenesatt med bøker som underbygger familiens image, og det fantes en suvenir-shop hvor publikum kunne kjøpe ting som plakater, nøkkelringer og fyrstikkesker. Det fantes til og med en amerikansk turist der (neppe intendert av prosjektets kuratorer) som felte kommentaren: «Darling, we haven't seen the bathroom yet». Bak tauet som hindret publikum å gå for nær gjenstandene, satt Schaatun selv i prøve med en pianist. Hans kone satt i et annet rom dypt nedsunket over symaskinen, og en sønn spilte nettpoker. Vel tilbake i bussen fikk publikum høre om områdets historie, som om dette skulle bidra til en dypere forståelse av komponistens kunst. Reisen begynte dessverre med dens høydepunkt, og som helhet var intensjonene bak prosjektet mer interessante enn den faktiske gestaltingen.

I prosjektet «Perler fra serialismen» (serialisme er blant det mest vanskelig tilgjengelige av modernistisk etterkrigsmusikk) reiste pianisten Ellen Ugelvik rundt til Oslos mest betongtunge kjøpesentre for å spille nettopp serialistisk musikk. Ved hovedinngangene åpnet de dørene til varebilen, satte fram høyttalere, og det hele var heller en installasjon enn en konsert. Det ble dokumentert på video av Bodil Furu, som begikk en kunstnerisk nescafé ved å presentere filmen samme kveld. Den vil neppe bli en norsk klassiker, men dokumentasjonen viste bl.a. hvordan folk flest ikke engang er nysgjerrige nok til å gi musikken ti sekunders oppmerksomhet.

Festivalens store internasjonale gjest, Georg Nussbaumer må også nevnes. I etterdønningene av hans reise-happening-installasjon-konsert-performance-prosjekt «A Garthen of Odin and the Lost Paladays» – som undertegnede dessverre ikke kunne overvære – var det skapt en interaktiv utstilling med bl.a. vibrerende dildoer i et moderne flygel. På en vegg så vi en film av et eldre flygel, som det vokste spedbarn ut av, hvilket utgjorde et merkelig svar på dildoflygelet. Fra taket hang stemmegafler som publikum kunne spille på. Rommet fungerte som en gledesspredende lekestue for kunstinteresserte. Selv om dette bare var restene fra gårdsdagens fest, var verket det mest vesentlige på festivalen. Nussbaumer må inviteres tilbake til Norge for å presenteres for et bredere kunstmiljø.

Kunstnerisk var festivalen litt lunken, men hva gjelder dens nødvendighet får initiativet toppkarakter. Med årene kan dette bli til noe stort – så stort samtidskunst og samtidsmusikk nå en gang kan bli.

Magnus Andersson